

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Primerjalna evropska pravna zgodovina
Course title:	

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program za izpopolnjevanje: Specializacija znanj s področja prava	Modul: Razvoj prava v evropski tradiciji	1	1

Vrsta predmeta / Course type Obvezen

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5			15	45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Izr. prof. dr. Katja Škrubej

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Ni posebnih pogojev.

<p>Vsebina:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj prava na slovenskem prostoru v evropskem kontekstu - temeljni gospodarski in politični pravotvorni dejavniki 2. Pozna antika in zgodnji srednji vek: primerjava vplivnih območij frankovske države, Bizanca in Anglije <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Gentilne kneževine, ideja cesarstva in vpliv rimske Cerkev; 2.2. Sovplivanje poznoantične pravne tradicije, krščanstva in prava zgodnjerednjeveških <i>gentes</i>: <ul style="list-style-type: none"> - načelo <i>ius originis</i> in teritorialno načelo veljave prava; - vulgarizacija in kontinuiteta rimskega prava; 	<p>Content (Syllabus outline):</p> <div style="border: 1px solid black; height: 150px; width: 100%;"></div>
---	--

- vloga zborov skupnosti in prevlada ustne komunikacije v pravu;

- vrste prava po načinu nastanka: vloga običajnega prava v primerjavi s postavljenim, vprašanje pravotvornosti sodišč in vpliva učenih pravnikov.

3. Razvoj do 16. stoletja

3.1. Razvoj zemljiškogospodarskega sistema

3.2. Stopnja patrimonializacije javne oblasti in pravnega partikularizma:

- primerjava: Zakon v korist deželnim knezom 1232, štajerski Georgenberškega privilegija (1186), kranjski deželni ročini (1338) in angleške Magne Carte 1215; ideja vladarja-tirana;

3.2.1. Razvoj v »državnih monarhijah«: primer Anglije

-sistem kraljevih sodišč in njihova pravotvorna vloga;

- sistem centralnih upravnih enot s kraljevimi namestniki;

- razvoj zbora kraljestva (parlamenta) in položaj vladarja;

3.2.2. Razvoj v »deželnih monarhijah«: primer Svetega rimskega cesarstva z razvojem dežel (*Länder*):

- močan proces patrimonializacije javne oblasti (uprave, sodstva) cesarja do 12. stoletja;

- proces ponovne teritorializacije oblasti deželnih knezov in razvoj stanov do 16. stoletja;

- partikularizacija prava in razvoj avtonomnih skupnosti ter njihovih partikularnih prav (*iura propria*);

3.2.3. Vmesni primer: Francija

3.3. Vloga učenih pravnikov in študij rimskega prava v Angliji, Franciji in Sv. rimskem cesarstvu

3.4. Vloga Cerkve

4. Obdobje zgodnje moderne države

4.1. Habsburške dedne dežele:

4.1.1. Stanovsko-monarhični dualizem

4.1.2. Partikularna prava, subsidiarna veljava recepiranega rimskega prava in primeri vladarjeve intervencijske zakonodaje;

4.2. Anglija

4.2.1. Zgodnji monarhični absolutizem in razvoj

parlamenta
4.2.2. Sistem *common law*
4.3. Francija
4.3.1. Proces centralizacije državne oblasti
4.3.2. Zgodovinska razdeljenost na *pays du droit coutumier* in *pays du droit écrit*
5. Obdobje absolutizma
5.1. Habsburške dedne dežele
5.1.1. Pragmatična sankcija Karla VI. (nedeljivost habsburških dežel) in proces depatrimonializacije uprave in sodstva;
5.1.2. Vladarjeva načrtna reformna zakonodaja in vloga teoretikov naravnega prava;
5.2. Anglija
5.2.1. Prevlada parlamenta nad monarhom
5.2.2. *Common law in equity*
5.3. Francija
5.3.1. Monarhični absolutizem
5.3.2. Pravo in vpliv razsvetljenstva
6. Meščanska doba
6.1. Razvoj modernih ustavnih načel
6.2. Velike kodifikacije prava: med kontinuiteto in prelomom
7. Primerjalni študij primera izbranega pravnega instituta

Temeljna literatura in viri / Readings:

Grossi, P., *Pravna Evropa*. Ljubljana, Založba *cf, 2010.

Lupoi, M. *The Origins of the European Legal Order*. Cambridge, 2000.

Škrubej, K. *Pravo v zgodovini s poudarkom na razvoju na današnjem slovenskem prostoru : odlomki virov s komentarji*. Ljubljana: Založba GV, 2010.

Škrubej, K. »Avstrijska *sanctio pragmatica* in francoska *lex salica*: prestiž poznoantične pravne forme za novoveško vsebino.« V M. Preinfalk (ur.) *Leto 1713 in njegovi odmevi v slovenskem prostoru*. Ljubljana: Slovensko društvo za preučevanje 18. st.; Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, 2015 (elektronska znanstvena monografija <http://ezb.ijs.si/fedora/get/ezmono:sd18/VIEW/> (ISSN [2386-0286](https://doi.org/10.25902/2386-0286))).

Škrubej, K., Slovenes, Austrians and the ABGB: from pluralistic to monistic conceptions of law and identity, v A. Polajnar Pavčnik (ur.) *Izročilo Občnega državlanskega zakonika*, str. 27-41, 2013.

Škrubej, K. »Položaj žensk v civilnih sporih v okviru gorskih pravnih in patrimonialnih sodišč v 17. In 18. stoletju«. V M. Verginella, *Dolga pot pravic žensk: pravna in politična zgodovina žensk na*

Slovenskem. Ljubljana: Znanstvena založba FF, Studia humanitatis, 2013, str. 89-114.

Nared, A., *Kranjski deželni privilegiji*. Ljubljana: Arhiv Slovenije, 2008.

Vilfan, S. »Deželni stanovi in deželni zbori v Evropi – primerjava: k zgodovini starejšega evropskega parlamentarizma«, v *Zbornik znanstvenih razprav PF*, 51 (1991), str. 309–328.

Myers, A.R., *Parliaments and Estates in Europe to 1789*. London: Thames and Hudson, 1975.

Brauneder, W., *Österreichische Verfassungsgeschichte*. Wien: Manz, 2009.

Willoweit, D. *Deutsche Verfassungsgeschichte: vom Frankenreich bis zur Wiedervereinigung Deutschlands*. München: C.H. Beck, 2009.

David, R. *Uvod v velike pravne sisteme I*. Ljubljana, 1997.

Carbasse, J. M. *Manuel d'introduction historique au droit*. Paris: Presses Universitaires de France, 2013.

Olivier-Martin, F., *Histoire du droit français des origines à la Revolution*, Paris: Domat, več izdaj.

Krynen, J., *L'idéologie de la magistrature ancienne*. Paris: Gallimard, 2009.

Baker, J. H., *An introduction to English Legal History*. Oxford, New York: Oxford UP, 2007.

Holt, J. C., *Magna Carta*. Cambridge UP, 3rd. Rev. Ed., 2015.

Hudson, J. *The Oxford History of the Laws of England: 871 – 1216*. Oxford UP, 2012.

Salisbury, J. *Policraticus*. Cambridge UP, 2000 (cop. 1990).

Dickinson, J., »The Mediaeval Conception of Kingship and Some of Its Limitations as developed in the Policraticus of John of Salisbury«, *Speculum*, Vol. 1, No. 3 (Jul., 1926), pp. 308-337.

Wieruszowski, H., » Roger II of Sicily, Rex-Tyrannus, In Twelfth-Century Political Thought« *Speculum*, Vol. 38, No. 1 (Jan., 1963), pp. 46-78.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je, da kandidat pridobi novejša in bolj poglobljena znanja s področja primerjalne evropske pravne zgodovine ob študiju primerov. Predvidena je poglobitev znanja o obstoju pluralizma pravnih virov tako v angleškem kot v kontinentalnih pravnih sistemih, s čimer se bistveno prispeva k razgledanosti in intelektualni širini kandidata. Kandidat bo tako bolje usposobljen za samostojno, strokovno kritično in odgovorno

Objectives and competences:

--

delo v zahtevnejših pravniških poklicih na področju evropskega, mednarodnega in primerjalnega prava ter v poklicih, povezanih z ohranjanjem evropske zgodovinske in kulturne dediščine.

Predvideni študijski rezultati:

Po opravljenih obveznostih bo kandidat sposoben izkazati razumevanje za bistvene razlike, a tudi za podobnosti med kontinentalnim in angleškim pravnozgodovinskim razvojem. O tem se bo sposoben primerno pisno in ustno izražati, s tem pa historične in sodobne pravne vire argumentirano interpretirati ter ustrezno kritično sodelovati v strokovni razpravi.

Intended learning outcomes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja (posredovanje teoretičnih znanj in praktičnih primerov).
Seminar (analiza historičnih pravnih virov, obravnava izdelkov samostojnega dela).
Drugo delo (konzultacije v zvezi s pripravo izdelkov za obravnavo na vajah, samostojno delo in študij).

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

Končni pisni izpit.

100%

Reference nosilca / Lecturer's references:

Škrubej, K. *Pravo v zgodovini s poudarkom na razvoju na današnjem slovenskem prostoru : odlomki virov s komentarji*. Ljubljana: Založba GV, 2010.

Škrubej, K. »Avstrijska *sanctio pragmatica* in francoska *lex salica*: prestiž poznoantične pravne forme za novoveško vsebino.« V M. Preinfalk (ur.) *Leto 1713 in njegovi odmevi v slovenskem prostoru*. Ljubljana: Slovensko društvo za preučevanje 18. st.; Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, 2015 (elektronska znanstvena monografija <http://ezb.ijs.si/fedora/get/ezmono:sd18/VIEW/> (ISSN [2386-0286](http://dx.doi.org/10.25781/2386-0286))).

Škrubej, K., Slovenes, Austrians and the ABGB: from pluralistic to monistic conceptions of law and identity, v A. Polajnar Pavčnik (ur.) *Izročilo Občnega državljskega zakonika*, str. 27-41, 2013.

Škrubej, K. »Položaj žensk v civilnih sporih v okviru gorskih pravnih in patrimonialnih sodišč v 17. in 18. stoletju«. V M. Verginella, *Dolga pot pravic žensk: pravna in politična zgodovina žensk na Slovenskem*. Ljubljana: Znanstvena založba FF, Studia humanitatis, 2013, str. 89-114.